

HAYVANCILIK SEKTÖR ÖNERİ PAKETİ

Hayvancılık sektörü; artan nüfusun hayvansal protein ihtiyacının karşılanması, sanayiye hammadde sağlaması ve istihdama olan katkıları sebebi ile oldukça önemli bir sektör olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bugün hayvancılığa dayalı yem sanayi, süt ve süt mamulleri sanayi, dericilik ve tekstil sanayileri, veteriner ilaçları ve hayvancılık ekipmanları sanayileri ile yeni istihdam alanları oluşturmakta, hayvansal ürünlerin işlenmesi yoluyla gerek istihdam ve gerekse katma değer artışına sebep olmaktadır. Hayvancılığın katma değer oluşturma potansiyeli diğer tarımsal sektörlere göre daha fazladır.

Ülkemiz hayvan sayısı bakımından önemli bir potansiyele sahip olmasına rağmen elde edilen hayvansal ürünler açısından hayvancılığı gelişmiş ülkelerle karşılaştığımızda durumumuz pek de parlak değildir.

Ülkemiz hayvancılık sektörü son dönemde, bu güne kadar yapılmış ve yapılmakta olan teşvik ve desteklemelere rağmen istenilen düzeye gelememiştir.

Üreticinin zarar etmesinden dolayı işletmeler ya kapanmakta ya da kapasitelerini azaltmaya çalışmaktadır.

Hayvancılık; dünyada tüm ülkelerin stratejik olarak değerlendirip desteklediği sektörler arasında yer almaktadır. Toplumun sağlıklı bir şekilde beslenebilmesi açısından hayvansal protein büyük önem taşımaktadır.

Hayvansal Tüketim İstatistiki

Tüketimde Karşılaştırma (Yıllık tüketim* 1 Kişi)			
	Et	Süt	Yumurta
Türkiye	32 Kğ.	170 Lt.	120 Ad.
Avrupa	80 Kğ.	350 Lt.	350 Ad.

Ülkemizde kişi başına düşen tüketilen hayvansal ürünlerin düşüklüğü ve talebi karşılamak için hayvansal ithalata başvurulması, yetersizliğin önemli ispatıdır. Ülkemiz hayvancılık bakımından önemli avantajlara sahipken bazı dezavantajlara da sahiptir.

Süt ve Besi Sığırcılığı

Ülkemiz süt sığırcılığında avantaja sahipken besi hayvancılığında azalan mera alanları ile ülkemiz iklim şartları ve özellikle yağışların mevsimsel dengesizliği yüzünden dezavantajı duruma da düşmektedir.

Ülkemizdeki mevcut sığır sayısının %36, koyun sayısının % 97'si düşük verimli yerli ırklardan oluşmaktadır. Yerli ırk hayvanlardaki verim düşüktür.

Ülkemizde süt ihtiyacı Kombine bir ırk olan Holstein ırkından karşılanmaktadır. Holstein ırkı süt ihtiyacını karşılarken et ihtiyacını besi ırkı kadar karşılamamaktadır. Kırmızı et ihtiyacının büyük kısmı süttten kesilen hayvanlardan karşılanmakta buda yetersiz kalmaktadır.

Küçük Baş Hayvancılık

Doğu ve İç Anadolu iklimine uygun verimli cinslerle küçükbaş hayvan çiftlikleri kurulması destek ve teşvik edilmelidir. Meralar küçükbaş hayvan yetiştiriciliği için ideal alanlardır.

Süt Piyasası – Süt Tozu Fabrikaları

Çiğ sütü en ucuza satan, tereyağını en pahalıya yiyen ülke olma konumundan çıkmak zorundayız.

Çiğ Süt ve Tereyağı Orantısı				
	Çiğ Süt		Tereyağ	
Türkiye	100 Lt.	25,33 €	1 Kğ.	9,60 €
Avrupa	100 Lt.	35,87 €	1 Kğ.	4,48 €

Sütte kalite ve verimliliğin artırılması, modern süt çiftliklerin kurulmasına rağmen üreticilerimiz zarar etmektedir. Çiğ Süt piyasaları dengelemek için süt tozu üretim tesisleri yaygınlaştırılmalı ve süt tozu ihracatı teşvik edilmelidir.

Çiğ süt primleri geciktirilmeden üreticiye ödemesi sağlanmalıdır.

Çiğ süt üreten üreticinin en azından ideal süt/yem paritesine uygun sütünü satması gerekmektedir. Üretici sattığı sütle yem alamıyorsa hayvancılığı sürdürmesi beklenemez.

Çiğ süttten para kazanamayan üretici süt hayvanını kestirip bir an önce zarardan kurtulmak istemektedir. Yakın tarihte süt ithal eden ülke haline gelmemek için gerekli tedbirleri şimdiden almamız gerekmektedir.

Pilot Bölge ve Uygun Irk

Hayvancılık ile ilgili pilot bölgeler oluşturulmalıdır. Hayvan ırk ıslahı çalışmalarına önem verilerek her bölge için uygun hayvan ırkları belirlenmelidir. Bölgelerin şartlarına uygun hayvan ırklarına yönelik damızlık canlı hayvan ithal edilmeli, et ithalatına ciddi sınırlama getirilmek sureti ile üreticiyi koruyucu tedbirler alınmalıdır.

Sperm Bankası

Sperm Bankası kurulmak ve sayılarının artırılması sureti ile suni tohumlamayla hem melezlemelerin hızlandırılmasına hem de mevcut kültür ırklarının hızla çoğaltılmasına gayret edilmelidir.

Hayvan Hastalıkları-Ölümler

Hayvan hastalıkları, buzağı kayıplarını önlemek, Irk ıslahı ve hastalıklarla etkin mücadele edebilmek için Tarım ve Orman Bakanlığı, Hayvancılık sivil toplum teşkilatları ve üniversitelerimizin işbirliği ile 24 saat kesintisiz hizmet verebilecek Hayvan Hastanelerini kurularak, mobilize ekiplerle üreticilere ücreti karşılığında hizmet verilmesi sağlanmalıdır.

Hayvan Islahı Komisyonları

Üniversitelerimiz, Tarım ve Orman Bakanlığı ve hayvancılık sivil toplum teşkilatlarının aktif rol alacağı Hayvan Islahı Komisyonları kurulmalıdır.

Meraların Islahı

Mera alanlarımız dikkatsiz ve kontrolsüz kullanımlar sonucunda bozulmuş verimsiz hale gelmiştir. Devlet; Mera ve yeşil alanlara özgü koruma tedbirleri uygulamalıdır.

Meralarda yapılan hayvancılıkta en ucuz hayvancılıktır. Küçükbaş hayvancılık destek ve teşvik edilerek et tüketiminde etkin hale getirilmelidir.

Kaba Yem ve Hayvan Yemi İkaməsi

Hayvancılık alanında kaba yem nitelikli ürünlerin arasında Yonca gelmektedir. Yonca maliyetinin önemli kısmını desteklenmektedir. Ancak Yoncanın Ürdün, Mısır, Katar gibi ülkelere ihraç ediliyor olması yerli üreticinin yonca almasını engellemektedir.

Ayçiçeği, pancar ve soya üretiminin artması alternatif hayvan yemi ihtiyacına çare olacağı için bu ürünlerin üretimi desteklenmelidir.

TMO Stok Fazlası

TMO belirli dönemlerde oluşan stok fazlasını ucuz ihracat yolu ile eritmeye çalışmaktadır. Bu tür fazlalıklar iç piyasada ve yem sanayisinde kullanılmalıdır.

Buzağı Gün aralığı desteklenmeli

730 güne kadar buzağılama da gün aralığı bulunmaktadır. Hedef büyük baş hayvanlarda yılda bir yavru almaktır. Bunun yaklaşık 400 gün olduğunu düşünürsek, 400 gün ile 440 gün olması arasındaki fark; bu gün 7 milyon anaç hayvanımızın olduğunda, bunun yarısı dişi olduğunda % 10 buzağılama gün aralığını geri çeksek, süt verimliliği % 20-30 oranında artış yaşanacaktır. 440 günden 400 güne çekildiğinde 350 bin tane ilave damızlığımız olacaktır. 2018 yılında ithal ettiğimiz damızlık sığır sayısı 110 bin. Biz bir yıl buzağılama gün aralığını geri çeksek toplam 3 yıllık ithalatımızı karşılamış olacağız.

Hayvancılığı Geliştirme ve Destekleme Fonu

Hayvancılık ile ilgili fonlar birleştirilmek sureti ile Türkiye Hayvancılığını Geliştirme ve Destekleme Fonu kurularak işler hale getirilmelidir.

Müstahsil Makbuzu ile Satışlar

Üreticinin ürününü müstahsil makbuzu ile satması halinde kayıt altına giren üreticiye, üretimini artırması amacı ile teşvik primleri verilmelidir.

Entegre Hayvancılık özendirilirken; Aile İşletmeleri Korunmalı

Verimliliği ve kalite artışını özendirecek ve ürün bazında üreticiyi entegre hayvancılığa yöneltecek teşvik sistemi kurulmalıdır. Bunu yaparken de Sosyal sorumluluk çerçevesi içinde küçük aile işletmelerini de desteklenmeli, sürekliliği sağlanmalıdır.

Kurdaki dalgalanma

Girdi maliyetlerinin hammaddelerinde dışa bağımlılık bulunmaktadır. Kur artışlarındaki düzensizlik girdi maliyetlerini artırmaktadır. Yem bitkileri üretiminde tohum, ilaç, gübre, mazot vb. girdilerin maliyetini azaltıcı tedbirler alınmalıdır.

KDV Oranı

Yem, et, süt, yumurta ve tüm hayvansal ürünlerdeki KDV Oranı % 1 olarak yeniden düzenlenmelidir.

Teşvik Primleri

Süt teşvik primleri günün şartlarına göre düzenlenerek, düzenli ödemeleri sağlanmalıdır. Hayvancılık teşviklerinin içeriği ve varlığı her yılın ocak ayında açıklanmalıdır. Yılın Ağustos, Eylül ve Ekim aylarında teşviklerin açıklanmasıyla geriye dönük uygulamalar uyarlanmaya çalışılmaktadır. Teşvik ve destekler yetiştirilen hayvan ve ürün verimliliğine göre orantılı bir şekilde verilmesi sağlanmalıdır.

Kademeli Destek

Belirli kıstaslar dahilinde kademeli desteklemelerde bulunulmalıdır. (Örneğin; 200 Kğ kadar ki hayvanlarda destek belli bir rakam olurken daha yüksek kilodaki hayvanlar için destek kilo başına artış göstermelidir.)

Orta öğretim ve Lise

Gençlerin kırsaldan hızlı kopma süreçleri tarım ve hayvancılık sektörünün önünü tıkamaktadır. Yapılacak çalışmalarla kırsalın ve üretimin özendirilmesi gerekmektedir. Orta öğretimde seçmeli tarım hayvancılık dersleri verilirken, Liselerde Tarım ve Hayvancılık sektörüne bağlı bölümler açılarak, sektörün bilinçli yapılması teşvik edilmelidir. Gerek lise ve gerekse üniversitelerde haftada 1 gün, yaz tatilinde 30 ila 60 gün aralığında yerinde ve uygulamalı derslerle öğrencilere meslek tecrübesi kazandırılmalıdır.

Meslek Okullu Öğrencilere Kredi

Tarım ve Hayvancılık ile ilgili mesleki okullardan mezun olmuş ve Tarım ve Hayvancılık yapacak Lise ve Üniversite mezunlarına kalite ve verimliliğini

artırabilmek adına çok cazip krediler verilerek, sektör bilinçli ve verimli hale getirilmelidir.

Aynı yerde aynı işi yapan ve daha çok verim elde eden örnek üreticilere daha fazla destek verilerek, ödüllendirilmelidir.

Sektöre Ucuz Kredi

Sektördeki uygulamalar ile destek/teşvikler çelişmektedir. Desteklemelerin kontrollü bir şekilde yapılması gerekmektedir. Hayvancılık sektörünün hammadde ve yem ihtiyacı alımında kullanılmak üzere işletmelere kapasiteleri oranında uzun ve orta vadeli ucuz kredi sağlanmalıdır. Besicilik kredileri 24 ay, süt sığırcılığı kredileri 2 yıl ödemesiz, 7 yıl olmalı ve süreç izlenmelidir. Hayvancılık kredilerinde 6 (altı) ayda bir faiz istenmektedir. Üreticinin başka geliri olmadığı için 6 ayda bir faiz ödemesi üreticiyi zor durumda bırakmaktadır. Fazi ana para ile birlikte ödenmesi sağlanmalıdır.

Eğitim

Üniversitelerimiz ve konunun uzmanları tarafından yapılan bilimsel araştırmalar raflarda kalmamalı üreticilerin kolayca anlayabileceği dilde üreticilere ve özellikle Muhtarlara aktarımı sağlanmalıdır.